ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 5.6.2019
COM(2019) 533 final

Σύσταση για

ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

με σκοπό τη διόρθωση της σημαντικής παρατηρηθείσας απόκλισης από την πορεία προσαρμογής για την επίτευξη του μεσοπρόθεσμου δημοσιονομικού στόχου

στη Ρουμανία

{SWD(2019) 533 final}

Σύσταση για

ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

με σκοπό τη διόρθωση της σημαντικής παρατηρηθείσας απόκλισης από την πορεία προσαρμογής για την επίτευξη του μεσοπρόθεσμου δημοσιονομικού στόχου

στη Ρουμανία

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 121 παράγραφος 4,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1466/97 του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 1997, για την ενίσχυση της εποπτείας της δημοσιονομικής κατάστασης και την εποπτεία και το συντονισμό των οικονομικών πολιτικών[1], και ιδίως το άρθρο 10 παράγραφος 2 δεύτερο εδάφιο,

Έχοντας υπόψη τη σύσταση της Επιτροπής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Σύμφωνα με το άρθρο 121 της Συνθήκης, τα κράτη μέλη οφείλουν να προωθούν υγιή δημόσια οικονομικά μεσοπρόθεσμα μέσω του συντονισμού των οικονομικών πολιτικών και της πολυμερούς εποπτείας, με σκοπό να αποφεύγονται τα υπερβολικά δημοσιονομικά ελλείμματα.

(2) Το Σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης (ΣΣΑ) βασίζεται στον στόχο επίτευξης υγιών δημόσιων οικονομικών ως μέσου ενίσχυσης των συνθηκών για σταθερότητα τιμών και ισχυρή βιώσιμη ανάπτυξη, ικανή να συμβάλει στη δημιουργία θέσεων απασχόλησης.

(3) Τον Ιούνιο του 2017[2] και τον Ιούνιο του 2018[3] το Συμβούλιο διαπίστωσε, σύμφωνα με το άρθρο 121 παράγραφος 4 της Συνθήκης, ότι το 2016 και το 2017 αντιστοίχως παρατηρήθηκε σημαντική απόκλιση από τον μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό στόχο της Ρουμανίας ή από τον πορεία προσαρμογής προς αυτόν. Λόγω αυτών των σημαντικών αποκλίσεων, το Συμβούλιο εξέδωσε συστάσεις προς τη Ρουμανία να λάβει τα αναγκαία μέτρα πολιτικής για την αντιμετώπισή τους. Το Συμβούλιο διαπίστωσε στη συνέχεια ότι η Ρουμανία δεν είχε αναλάβει αποτελεσματική δράση για να ανταποκριθεί στις εν λόγω συστάσεις. Στην πλέον πρόσφατη σύστασή του, που εκδόθηκε στις 4 Δεκεμβρίου 2018[4], το Συμβούλιο συνέστησε στη Ρουμανία να λάβει τα αναγκαία μέτρα για να διασφαλίσει ότι ο ονομαστικός ρυθμός αύξησης των

[1] ΕΕ L 209 της 2.8.1997, σ. 1.
[2] ΕΕ C 216 της 6.7.2017, σ. 1.
[3] ΕΕ C 223 της 27.6.2018, σ. 3.
[4] ΕΕ C 460 της 21.12.2018, σ. 1.

καθαρών πρωτογενών δημόσιων δαπανών[5] δεν θα υπερβεί το 4,5 % το 2019, ποσοστό που αντιστοιχεί σε ετήσια διαρθρωτική προσαρμογή ύψους 1,0 % του ΑΕΠ.

(4) Το 2018, με βάση τις εαρινές προβλέψεις της Επιτροπής του 2019 και τα απολογιστικά στοιχεία του 2018 που επικυρώθηκαν από την Eurostat, η αύξηση των καθαρών πρωτογενών δημόσιων δαπανών ήταν πολύ υψηλότερη από την τιμή αναφοράς για τις δαπάνες, γεγονός που καταδεικνύει σημαντική απόκλιση με μεγάλη διαφορά (απόκλιση ύψους 2,4 % του ΑΕΠ). Το διαρθρωτικό έλλειμμα δεν μειώθηκε, παραμένοντας γενικά σταθερό περίπου στο 3,0 % του δυνητικού ΑΕΠ, γεγονός που επίσης καταδεικνύει σημαντική απόκλιση από τη συνιστώμενη διαρθρωτική προσαρμογή (απόκλιση ύψους 0,8 % του ΑΕΠ). Το μέγεθος της απόκλισης που υποδεικνύεται από το διαρθρωτικό ισοζύγιο επηρεάζεται αρνητικά από τα έκτακτα έσοδα, τον υψηλότερο αποπληθωριστή του ΑΕΠ και την υψηλότερη υποκείμενη εκτίμηση για την αύξηση του δυνητικού ΑΕΠ σε σύγκριση με τον μεσοπρόθεσμο μέσο όρο στον οποίο βασίζεται η τιμή αναφοράς για τις δαπάνες. Από την άλλη πλευρά, το μέγεθος της απόκλισης που υποδεικνύει το διαρθρωτικό ισοζύγιο επηρεάζεται θετικά από τις χαμηλές δαπάνες για δημόσιες επενδύσεις, οι οποίες εξομαλύνονται στην τιμή αναφοράς για τις δαπάνες. Ανεξάρτητα από τη διαφορά αυτή, και οι δύο δείκτες επιβεβαιώνουν την ύπαρξη σημαντικής απόκλισης από τις απαιτήσεις του προληπτικού σκέλους του ΣΣΑ το 2018.

(5) Στις 5 Ιουνίου 2019, ύστερα από συνολική αξιολόγηση, η Επιτροπή θεώρησε ότι στη Ρουμανία παρατηρείται σημαντική απόκλιση από την πορεία προσαρμογής προς τον μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό στόχο και εξέδωσε προειδοποίηση προς τη Ρουμανία σύμφωνα με το άρθρο 121 παράγραφος 4 της Συνθήκης και το άρθρο 10 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1466/97.

(6) Σύμφωνα με το άρθρο 10 παράγραφος 2 δεύτερο εδάφιο του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1466/97, το Συμβούλιο πρέπει να απευθύνει σύσταση στο οικείο κράτος μέλος να λάβει τα απαραίτητα μέτρα πολιτικής. Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1466/97 προβλέπει ότι η σύσταση τάσσει προθεσμία το πολύ πέντε μηνών στο κράτος μέλος για να αντιμετωπίσει την απόκλιση. Στη βάση αυτή, η προθεσμία της 15ης Οκτωβρίου 2019, εντός της οποίας η Ρουμανία θα πρέπει να αντιμετωπίσει την απόκλιση, φαίνεται εύλογη. Εντός της προθεσμίας αυτής, η Ρουμανία θα πρέπει να υποβάλει έκθεση σχετικά με τα μέτρα που έχει λάβει ανταποκρινόμενη στην παρούσα σύσταση.

(7) Βάσει των εαρινών προβλέψεων της Επιτροπής του 2019 για το κενό παραγωγής, η Ρουμανία θα συνεχίσει να βρίσκεται σε κανονική οικονομική συγκυρία το 2019 και το 2020. Ο δείκτης χρέους της γενικής κυβέρνησης της Ρουμανίας είναι κάτω από το όριο του 60 % του ΑΕΠ. Ως εκ τούτου, η ελάχιστη απαιτούμενη διαρθρωτική προσπάθεια που ορίζουν ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1466/97 και ο πίνακας προσαρμογής που συμφωνήθηκε από κοινού στο πλαίσιο του ΣΣΑ, που συνεκτιμά τις επικρατούσες οικονομικές συνθήκες και τις πιθανές ανησυχίες περί βιωσιμότητας, ανέρχεται σε τουλάχιστον 0,5 % του ΑΕΠ τόσο για το 2019 όσο και για το 2020.

[5] Οι καθαρές πρωτογενείς δημόσιες δαπάνες αποτελούνται από τις συνολικές δημόσιες δαπάνες, εξαιρουμένων των δαπανών για τόκους, των δαπανών για προγράμματα της Ένωσης που αναπληρώνονται στο σύνολό τους από ενωσιακά κονδύλια και των αλλαγών μη διακριτικής ευχέρειας στις δαπάνες για παροχές ανεργίας. Ο εθνικά χρηματοδοτούμενος ακαθάριστος σχηματισμός παγίου κεφαλαίου εξομαλύνεται σε διάστημα τετραετίας. Συνυπολογίζονται τα μέτρα διακριτικής ευχέρειας στο σκέλος των εσόδων ή οι αυξήσεις εσόδων που είναι υποχρεωτικές διά νόμου. Τα έκτακτα μέτρα τόσο στο σκέλος των εσόδων όσο και στο σκέλος των δαπανών συμψηφίζονται.

(8) Το διαρθρωτικό έλλειμμα της Ρουμανίας αυξήθηκε σταδιακά από 0,1 % του ΑΕΠ το 2015 σε 1,7 % το 2016, 2,9 % του ΑΕΠ το 2017 και 3,0 % του ΑΕΠ το 2018. Μια πρόσθετη και επίμονη προσπάθεια που είναι αναγκαία για να διορθωθεί η σωρευμένη απόκλιση και να επανέλθει η Ρουμανία σε κατάλληλη τροχιά προσαρμογής μετά τις συνεχιζόμενες αποκλίσεις που συσσωρεύθηκαν από το 2016 θα πρέπει να συμπληρώσει την ελάχιστη απαίτηση προσαρμογής. Κρίνεται σκόπιμη πρόσθετη προσπάθεια ύψους 0,5 % του ΑΕΠ το 2019 και 0,25 % του ΑΕΠ το 2020, δεδομένου του μεγέθους της παρατηρηθείσας σημαντικής απόκλισης από τη συνιστώμενη πορεία προσαρμογής προς τον μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό στόχο. Η εν λόγω προσπάθεια θα ήταν σύμφωνη με την προσαρμογή που συνέστησε για το 2019 το Συμβούλιο στις 4 Δεκεμβρίου 2018. Η προσπάθεια αυτή θα επιταχύνει την επάνοδο στην πορεία προσαρμογής προς τον μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό στόχο.

(9) Η απαιτούμενη βελτίωση του διαρθρωτικού ισοζυγίου κατά 1,0 % του ΑΕΠ το 2019 και 0,75 % του ΑΕΠ το 2020 είναι συνεπής με τον ονομαστικό ρυθμό αύξησης των καθαρών πρωτογενών δημόσιων δαπανών που δεν θα υπερβεί το 4,5 % το 2019 και το 5,1 % το 2020.

(10) Οι εαρινές προβλέψεις της Επιτροπής του 2019 προβλέπουν περαιτέρω επιδείνωση του διαρθρωτικού ισοζυγίου κατά 0,7 % του ΑΕΠ το 2019 και κατά επιπλέον 1,2 % του ΑΕΠ το 2020. Συνεπώς, η απαιτούμενη βελτίωση του διαρθρωτικού ισοζυγίου μεταφράζεται στην ανάγκη να ληφθούν μέτρα συνολικής διαρθρωτικής απόδοσης ύψους 1,7 % του ΑΕΠ το 2019 και πρόσθετα μέτρα διαρθρωτικής απόδοσης ύψους 1,95 % του ΑΕΠ το 2020 σε σύγκριση με το τρέχον βασικό σενάριο που περιλαμβάνεται στις εαρινές προβλέψεις της Επιτροπής του 2019.

(11) Οι εαρινές προβλέψεις της Επιτροπής του 2019 προβλέπουν έλλειμμα γενικής κυβέρνησης ύψους 3,5 % του ΑΕΠ το 2019 και 4,7 % του ΑΕΠ το 2020, το οποίο υπερβαίνει το 3 % του ΑΕΠ που αποτελεί την τιμή αναφοράς που προβλέπεται από τη Συνθήκη. Η απαιτούμενη διαρθρωτική προσαρμογή φαίνεται επίσης κατάλληλη για να διασφαλιστεί ότι η Ρουμανία τηρεί την τιμή αναφοράς, 3 % του ΑΕΠ, που προβλέπεται στη Συνθήκη το 2019 και το 2020 με κάποιο περιθώριο.

(12) Η μη ανάληψη δράσης μετά τις προηγούμενες συστάσεις για να διορθωθούν οι παρατηρηθείσες σημαντικές αποκλίσεις και ο κίνδυνος υπέρβασης της τιμής αναφοράς που προβλέπεται από τη Συνθήκη για το διορθωτικό σκέλος του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης επιβάλλουν την ανάληψη επείγουσας δράσης για την επάνοδο της δημοσιονομικής πολιτικής της Ρουμανίας σε συνετή πορεία.

(13) Για να επιτύχει τους συνιστώμενους δημοσιονομικούς στόχους, είναι σημαντικό η Ρουμανία να θεσπίσει και να εφαρμόσει αυστηρά τα αναγκαία μέτρα και να παρακολουθεί εκ του σύνεγγυς την εξέλιξη των τρεχουσών δαπανών.

(14) Η Ρουμανία θα πρέπει να υποβάλει έκθεση στο Συμβούλιο σχετικά με τα μέτρα που έλαβε ανταποκρινόμενη στην παρούσα σύσταση έως τις 15 Οκτωβρίου 2019.

(15) Είναι σκόπιμο να δημοσιοποιηθεί η παρούσα σύσταση,

ΣΥΝΙΣΤΑ ΣΤΗ ΡΟΥΜΑΝΙΑ:

(1) να λάβει τα αναγκαία μέτρα για να διασφαλίσει ότι ο ονομαστικός ρυθμός αύξησης των καθαρών πρωτογενών δημόσιων δαπανών δεν θα υπερβεί το 4,5 % το 2019 και το 5,1 % το 2020, ποσοστό που αντιστοιχεί σε ετήσια διαρθρωτική προσαρμογή ύψους 1,0 % του ΑΕΠ το 2019 και 0,75 % το 2020, θέτοντας έτσι το κράτος μέλος σε κατάλληλη πορεία προσαρμογής για την επίτευξη του μεσοπρόθεσμου δημοσιονομικού στόχου·

(2) να χρησιμοποιήσει όλα τα έκτακτα έσοδα για τη μείωση του ελλείμματος· τα μέτρα δημοσιονομικής εξυγίανσης θα πρέπει να εξασφαλίζουν τη διαρκή βελτίωση του διαρθρωτικού ισοζυγίου της γενικής κυβέρνησης με ευνοϊκό για την ανάπτυξη τρόπο·

(3) να υποβάλει έκθεση στο Συμβούλιο έως τις 15 Οκτωβρίου 2019 σχετικά με τα μέτρα που έλαβε ανταποκρινόμενη στην παρούσα σύσταση· η έκθεση θα πρέπει να παρέχει επαρκώς εξειδικευμένα μέτρα που έχουν εξαγγελθεί με αξιόπιστο τρόπο, με στόχο τη συμμόρφωση με την απαιτούμενη πορεία προσαρμογής, συμπεριλαμβανομένων των δημοσιονομικών επιπτώσεων καθενός από αυτά, καθώς και επικαιροποιημένες και λεπτομερείς δημοσιονομικές προβολές για την περίοδο 2019-2020.

Η παρούσα σύσταση απευθύνεται στη Ρουμανία.

Βρυξέλλες,

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος